

Warszawa, dn. 15.07.2016 r.

Rafał Rogala
Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców

BSZ.WKIN.092.2.2016

Pani
Małgorzata Tlustochowicz
Naczelnik
WYDZIAŁU ARCHIWUM I EWIDENCJI
CUDZOZIEMCÓW UdSC

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli planowej w zakresie terminowości oraz rzetelności udzielania odpowiedzi na kierowane do Szefa UdSC zapytania o udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz danych zgromadzonych w dokumentacji wytworzonej lub przetwarzanej w Urzędzie

Podstawą przeprowadzenia kontroli w dniach od 23 maja do dnia 30 czerwca 2016 r. był Plan Kontroli na rok 2016 zatwierdzony przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Pana Rafała Rogalę.

Celem kontroli była analiza i ocena poprawności udzielania odpowiedzi na kierowane do Szefa UdSC zapytania o udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, a także w dokumentacji wytworzonej lub przetwarzanej w Urzędzie.

Zakres kontroli obejmował wnioski o udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców oraz danych zgromadzonych w dokumentacji wytworzonej lub przetwarzanej w Urzędzie, które wpłynęły do Szefa UdSC w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca 2016 r. i udzielone w tych sprawach odpowiedzi. Kontroli poddano 100 spraw spełniających wymienione wyżej kryteria.

W okresie podlegającym kontroli sposób prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach będących przedmiotem kontroli oraz wzór wniosku, normowały przepisy:

- ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach /t. j. Dz. U z 2013 r. 1650 z późn. zm./;

Każde z poddanych ocenie postępowań w poszczególnych kategoriach mogło uzyskać 1 punkt. Łączne sumy punktów w poszczególnych kategoriach stanowiły składowe oceny.

Ocena jakości prowadzenia spraw została dokonana po uprzedniej analizie stwierdzonych uchybień w poszczególnych wymienionych powyżej kategoriach w oparciu o mierniki oceny od 1 do 3, gdzie:

- 1 - ocena pozytywna – do 5% błędów w danej kategorii;
- 2 - ocena pozytywna z nieprawidłowościami – od 6% do 15 % błędów w danej kategorii;
- 3 - ocena negatywna – powyżej 15% błędów w danej kategorii.

Po przeprowadzeniu czynności kontrolnych i wnikliwej analizie zebranego materiału dowodowego oraz wyjaśnień kierownika komórki kontrolowanej, jako końcową ocenę ogólną wykonywania zadań przez Wydział Archiwum i Ewidencji Cudzoziemców w kontrolowanym zakresie, wystawiono ocenę **pozytywną z nieprawidłowościami**².

W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono:

1. Rzetelność udostępnianych danych

Oceniając tę kategorię zespół kontrolny odnotował nieprawidłowości w 6 ze 100 skontrolowanych spraw.

W 4 przypadkach udostępniono dane w węższym zakresie niż wnosili o to pytający. Wprawdzie z wyjaśnień Naczelnika WAEC³ wynika, że odpowiedzi udzielono po konsultacjach telefonicznych z wnioskodawcami, jednak nie mogą one zostać przyjęte, ponieważ ustalenie węższego zakresu udostępnianych danych nie miało odzwierciedlenia w skontrolowanych sprawach np. w postaci adnotacji na wniosku lub notatki służbowej z przeprowadzonej rozmowy telefonicznej.

W 2 przypadkach wnioskodawcom udzielono informacji, iż wskazane przez nich osoby nie figurują w administrowanym przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców teleinformatycznym zbiorze rejestrów ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców mimo, że dane te znajdowały się w systemie. Wprawdzie dane podane przez wnioskodawców nie były całkowicie tożsame z danymi w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, jednak przy zachowaniu należytej staranności można je było odnaleźć i udostępnić wnioskodawcy.

Ponadto w 1 przypadku z odpowiedzi wynika, że na wniosek z dnia 02.02.2016 r. odpowiedzi udzielono w dniu 11.01.2016 r., jednak biorąc pod uwagę, że jest to oczywista omyłka pisarska sprawy tej nie wzięto pod uwagę przy ocenie kategorii.

Biorąc pod uwagę, że nieprawidłowości stwierdzono w 6% ze skontrolowanych spraw kategorię tę, zgodnie z przyjętą skalą ocen, oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

² Zastosowano 3 stopniową skalę ocen: Ocena pozytywna: dwie pierwsze kategorie nie mogły osiągnąć oceny niższej niż pozytywna. Ocena pozytywna z nieprawidłowościami: co najmniej dwie kategorie uzyskały ocenę pozytywną z nieprawidłowościami. Ocena negatywna: gdyby ocenę negatywną wystawiono w pierwszej kategorii, nawet gdy pozostałe kategorie oceniono pozytywnie lub gdy co najmniej dwie kategorie oceniono negatywnie

³ Pismo WAEC.092.2.2016 z 21.06.2016 r.

2. Terminowość udzielania odpowiedzi

Zgodnie z art. 35 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego /t.j. Dz.U. z 2016 poz. 23/ niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ. Niewątpliwie do tej ostatniej kategorii należy zaliczyć udostępnianie danych osobowych z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców i innych rejestrów prowadzonych przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. W tym miejscu należy przytoczyć również treść art. 61 § 3 Kpa, który mówi, że datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

Biorąc pod uwagę powyższe przepisy zespół kontrolny nie mógł uznać wyjaśnień kierownika kontrolowanej komórki organizacyjnej⁴ i stwierdził nieprawidłowości w 8 sprawach.

W przypadku 7 wniosków, które wpłynęły do UdSC w dniu 25.01.2016 r. dane udostępniono w dniu 05.02.2016 r., natomiast w 1 sprawie, w której zapytanie wpłynęło w dniu 10.02.2016 r. odpowiedzi udzielono w dniu 15.03.2016 r.

Ze względu na fakt, iż w powyższej kategorii stwierdzono nieprawidłowości w 8% z poddanych kontroli spraw kategoria została oceniona **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

3. Legalność tzn. udostępnianie danych cudzoziemców zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa

Podmioty uprawnione, którym udostępnia się dane przetwarzane w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, określają art. 450 i art. 451 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, natomiast tryb udostępniania lub odmowy udostępnienia przetwarzanych danych, jak również podmioty które te dane udostępniają określa art. 452 cyt. wyżej ustawy. Ponadto rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie wzoru formularza wniosku o udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców określa wzór formularza, na którym uprawnione do tego podmioty mogą żądać udostępnienia im danych.

Oceniając tę kategorię zespół kontrolny nie uznał wyjaśnień Naczelnika WAEC⁵ i stwierdził nieprawidłowości w 17 przypadkach.

W 13 sprawach uprawnionym podmiotom udostępniano dane, pomimo, że nie zastosowały się do art. 452 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach tzn. wniosek nie został złożony na formularzu wynikającym z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie wzoru formularza wniosku o udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców. Natomiast w 1 przypadku wniosek nie zawierał podpisu osoby upoważnionej do jego złożenia.

⁴ Pismo WAEC.092.2.2016 z 21.08 2016 r.

⁵ Pismo WAEC.092.2.2016 z 21.08 2016 r.

W 2 kolejnych przypadkach stwierdzono udostępnienie przetwarzanych danych podmiotom, które nie mieściły się w katalogu wnioskodawców określonym w cytowanych powyżej przepisach ustawy o cudzoziemcach.

Zgodnie z zapisami cytowanych wyżej regulaminów organizacyjnych Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz WAEC UdSC do zadań tej komórki organizacyjnej należy udostępnianie danych osobowych z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców i innych rejestrów prowadzonych przez Szefa Urzędu oraz udostępnianie danych osobowych cudzoziemców zgromadzonych w dokumentacji wytworzonej lub przetwarzanej w Urzędzie, natomiast w 1 sprawie na prośbę uprawnionego podmiotu przekazano mu kopię wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy złożonego przez cudzoziemca w urzędzie wojewódzkim przekraczając tym samym zakres swych uprawnień. W tej samej sprawie, naruszono również § 27 obowiązującej w Urzędzie do Spraw Cudzoziemców Instrukcji kancelaryjnej, ponieważ wystąpieniu do urzędu wojewódzkiego o przesłanie dokumentacji niezbędnej do załatwienia sprawy, nadano inny numer ze spisu spraw.

W związku z faktem stwierdzenia nieprawidłowości w 17% spośród skontrolowanych spraw, zgodnie z przyjętą skalą ocen, kategorię należało ocenić **negatywnie**.

Podsumowanie

Biorąc pod uwagę oceny cząstkowe w poszczególnych, poddanych kontroli kategoriach oraz stosując przyjętą skalę ocen, należy **pozytywnie z nieprawidłowościami** ocenić realizację kontrolowanych zadań nałożonych na Wydział Archiwum i Ewidencji Cudzoziemców Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Zalecenia i wnioski pokontrolne

1. Wszelkie dodatkowe ustalenia z wnioskodawcą (np. zawężenie zakresu udostępnianych danych) lub inne czynności (np. kwerenda akt) należy utrwalać w postaci notatki służbowej, która winna być dołączona do akt sprawy.
2. Przed przygotowaniem odpowiedzi dla wnioskodawcy, należy rzetelnie przeszukiwać krajowy zbiór rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców i inne rejestry prowadzone przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, stosując w przypadku braku rekordu dla zapytania, inne możliwe warianty.
3. Dane osobowe z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców i innych rejestrów prowadzonych przez Szefa Urzędu należy udostępniać niezwłocznie.
4. Jeżeli podmiot określony w przepisach ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, któremu udostępnia się dane przetwarzane w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, nie zachowuje trybu udostępniania przetwarzanych danych, określonego art. 452 cyt. wyżej ustawy, tzn. wniosek nie jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie wzoru formularza wniosku o udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, należy wnioskodawcę poinformować o konieczności uzupełnienia tego wniosku.

5. Bezwzględnie nie należy udostępniać danych podmiotom, które nie mieszczą się w katalogu wnioskodawców określonym w cytowanych powyżej przepisach ustawy o cudzoziemcach.

Zgodnie z § 32 ust. 4 pkt 3 wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych, stanowiących załącznik do Decyzji Nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. proszę o poinformowania mnie w terminie **do dnia 29.07.2016 r.** o wykonaniu zaleceń i wniosków pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

SZEF
URZĘDU DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW
Rafał ROGALA

140716
NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI I NADZORU
BIURA SZEFA URZĘDU
Urzędu do Spraw Cudzoziemców
Właściciel KONTROLNY
Dyrektor
BIURA SZEFA URZĘDU
Urzędu do Spraw Cudzoziemców
Tomasz DUTRYNOWICZ